

SOUHRN ÚDAJŮ O PŘÍPRAVKU

1. NÁZEV PŘÍPRAVKU

Verospiron 50 mg, **tvrdé tobolky**

Verospiron 100 mg, **tvrdé tobolky**

2. KVALITATIVNÍ A KVANTITATIVNÍ SLOŽENÍ

Jedna tobolka obsahuje 50 mg nebo 100 mg spironolactonum.

Pomocné látky: monohydrát laktosy, oranžová žlut' (pouze u přípravku Verospiron 100 mg).

Úplný seznam pomocných látek viz bod 6.1.

3. LÉKOVÁ FORMA

Tvrdé tobolky.

Popis přípravku:

Verospiron 50 mg, tvrdé tobolky: tvrdé želatinové neprůhledné tobolky, vrchní část žlutá, spodní část bílá, uvnitř bílý jemný prášek.

Verospiron 100 mg, tvrdé tobolky: tvrdé želatinové neprůhledné tobolky, vrchní část oranžová, spodní část žlutá, uvnitř bílý jemný prášek.

4. KLINICKÉ ÚDAJE

4.1 Terapeutické indikace

- Přídavná léčba u srdečního selhání a arteriální hypertenze.
- Ascites a edémy při jaterní cirhóze.
- Primární hyperaldosteronismus (diagnóza a léčba).
- Edémy při nefrotickém syndromu.
- Ascites při maligním nádoru.
- Hypokalemie, pokud pacienti nemohou být léčeni jiným způsobem terapie nebo jako prevence hypokalemie u pacientů léčených digitalisem, pokud jiné metody nejsou vhodné nebo dostačující.

4.2 Dávkování a způsob podání

Obvykle se denní dávka Verospironu podává po jídle v jedné nebo ve dvou dílčích dávkách. Užití jedné denní dávky nebo první denní dávky se doporučuje ráno.

Primární hyperaldosteronismus:

- Pro stanovení diagnózy
  - a) Dlouhý test: spironolakton se podává v denní dávce 400 mg po dobu 3 až 4 týdnů. Korekce hypokalemie a hypertenze dokazuje předpoklad primárního hyperaldosteronismu.
  - b) Krátký test: Spironolakton se podává v denní dávce 400 mg po dobu 4 dnů. Pokud se hladina draslíku v séru zvyšuje během podávání Verospironu a snižuje při přerušení jeho podávání, je třeba vzít v úvahu předpokládanou diagnózu primárního hyperaldosteronismu.
- Léčba

V předoperační přípravě se podává spironolakton v dávce 100 - 400 mg denně. Pokud pacienta nelze operovat, je možná dlouhodobá udržovací terapie nejnižšími účinnými dávkami. V takovém případě se iniciální dávkování snižuje každých 14 dní až do dosažení minimální účinné dávky. Při dlouhodobé terapii je vhodné kombinovat spironolakton s dalšími diuretiky, aby se snížil výskyt nežádoucích účinků.

Edémy (městnané srdeční selhání, nefrotický syndrom)

Dospělí: úvodní denní dávka je obvykle 100 mg (25 - 200 mg) v jedné nebo ve dvou dílčích dávkách. Pokud jsou podávány vyšší dávky, je možné kombinovat Verospiron s jiným diuretikem působícím proximálněji v renálním tubulu. Dávka Verospironu má zůstat nezměněna.

Ascites při maligním nádoru

Úvodní dávka je obvykle 100 - 200 mg denně. V závažných případech je možné dávku postupně zvyšovat až na 400 mg/den. Poté, co se edém dostane pod kontrolu, je třeba individuálně stanovit udržovací dávku.

Ascites a edémy při jaterní cirhóze

Dávka 100 mg/den, pokud je poměr Na/K v moči vyšší než 1,0. Pokud je nižší než 1,0, pak 200-400 mg /den. Udržovací dávku je třeba individuálně stanovit.

Přídavná léčba při arteriální hypertenzi

Úvodní dávka je 50 - 100 mg denně v jedné nebo ve dvou dílčích dávkách v kombinaci s jinými antihypertenzivy. Terapie má trvat nejméně 2 týdny, protože maximální antihypertenzivní účinek nastupuje po dvou týdnech léčby. Poté může být dávka přizpůsobena individuální odpovědi pacienta.

Hypokalemie

Pokud suplementace draslíku nebo jiné draslík šetřící metody nejsou dostačující, podává se 25-100 mg denně.

Děti

Úvodní dávka je 1 - 3 mg/kg tělesné hmotnosti dítěte denně v jedné nebo ve 2 - 4 dílčích dávkách. V případě udržovací léčby nebo v kombinaci s jinými diuretiky se má dávka snížit na 1 - 2 mg/kg.

Starší pacienti

Obvykle není potřeba přizpůsobit dávkování. Nicméně u starších pacientů je třeba vzít v úvahu riziko hyperkalemie (viz bod 4.4).

Renální selhání

V případě poškození renálních funkcí (glomerulární filtrace <30 ml/min) je třeba dle potřeby snížit dávku spironolaktonu nebo frekvenci jeho podávání. V případě závažného renálního selhání (glomerulární filtrace <10 ml/min) je spironolakton kontraindikovaný (viz bod 4.3).

4.3 Kontraindikace

- přecitlivělost na spironolakton nebo jakoukoli pomocnou látku přípravku

- anurie
- akutní renální selhání
- závažné poškození renálních funkcí (glomerulární filtrace <10 ml/min)
- hyperkalemie
- hyponatremie
- Addisonova choroba
- těhotenství
- kojení.

4.4 Zvláštní upozornění a opatření pro použití

- Spironolakton je třeba podávat s velkou opatrností, pokud základní onemocnění zvyšuje náchylnost ke vzniku acidózy a/nebo hyperkalemie.
- U pacientů s diabetickou nefropatií je riziko vzniku hyperkalemie.
- Léčba spironolaktonem může způsobit přechodné zvýšení BUN, zvláště u pacientů s preexistujícím renálním poškozením a hyperkalemií. Spironolakton může způsobit reverzibilní hyperchloremickou metabolickou acidózu. Proto je potřeba u pacientů s poškozením ledvin a jater a u starších pacientů monitorovat v pravidelných intervalech renální funkce a hladiny elektrolytů v séru.
- Léčba spironolaktonem může ovlivnit stanovení digoxinu v séru a plasmatické hladiny kortizonu a epinefrinu.
- Během léčby spironolaktonem je zakázána konzumace alkoholických nápojů.
- Podle literatury může v experimentech na zvířatech při dlouhodobém podávání dávek mnohonásobně vyšších, než je maximální dávka u člověka, dojít k rozvoji karcinomu a myeloidní leukémie. Proto je třeba předcházet zbytečnému dlouhodobému podávání spironolaktonu.
- V případě intolerance laktosy je třeba vzít v úvahu, že jedna 50 mg tobolka obsahuje 128 mg monohydrátu laktosy a jedna 100 mg tobolka obsahuje 255 mg monohydrátu laktosy. Pacienti se vzácnou dědičnou poruchou intolerance galaktosy, vrozeným deficitem laktázy nebo malabsorpcí glukosy-galaktosy by neměli užívat tento léčivý přípravek.

4.5 Interakce s jinými léčivými přípravky a jiné formy interakce

Současné podávání Verospironu s jinými kalium šetřícími diuretiky, ACE inhibitory, antagonisty receptoru angiotensinu II, blokátory aldosteronu, doplňky draslíku a dietou bohatou na draslík nebo náhradami soli s obsahem draslíku může vést k závažné hyperkalemii.

Imunosupresivní léky, cyklosporin a takrolimus mohou zvýšit riziko hyperkalemie způsobené Verospironem.

Cholestyramin může také zvýšit riziko hyperkalemie a hyperchloremické metabolické acidózy.

Tricyklická antidepresiva a antipsychotika mohou zvýšit hypotenzivní efekt Verospironu.

Antihypertenziva: Vyskytuje se potenciace účinku antihypertenziv, pokud je do léčebného režimu přidán Verospiron, a může být proto potřeba snížit jejich dávku a poté ji dle potřeby přizpůsobit. Protože ACE inhibitory snižují tvorbu aldosteronu, nemají být běžně používány s Verospironem, zvláště u pacientů se známým renálním poškozením.

Současné užívání s glycerol-trinitrátem a ostatními nitráty nebo vazodilatancii může ještě více snížit tlak krve snížený Verospironem.

Alkohol, barbituráty, narkotika: mohou potencovat ortostatickou hypotenzi způsobenou spironolaktonem.

Kortikosteroidy, ACTH: mohou zintenzívnit elektrolytovou depleci, zvláště hypokalemii.

Presorické aminy (například norepinefrin): spironolakton snižuje cévní odpověď na norepinefrin. Proto je potřeba opatrnost u pacientů, kteří podstupují regionální nebo celkovou anestezii, pokud jsou léčeni Verospironem.

Nesteroidní protizánětlivé léky (NSAID): u některých pacientů může podání NSAID snížit diuretický, natriuretický a antihypertenzivní účinek kličkových, kalium šetřících a thiazidových diuretik. Kombinace NSAID, např. indometacinu, s kalium šetřícími diuretiky byla spojena se závažnou hyperkalemií. Proto je potřeba pacienty, kteří jsou léčeni současně Verospironem a NSAID pečlivě sledovat, aby se zjistilo, zda je dosaženo žádaného diuretického účinku.

Digoxin: spironolakton může zvýšit biologický poločas digoxinu. To může vést ke zvýšení sérové hladiny digoxinu a následné digitalisové toxicity. Může být potřeba snížit dávku digoxinu při současném podávání Verospironu a pacienta je třeba pečlivě monitorovat, aby se předešlo hyper- nebo hypodigitalizaci.

Laboratorní testy: v literatuře se objevilo několik hlášení o možné interferenci radioesejí digoxinu se spironolaktonem nebo jeho metabolity. Jejich klinická významnost není jasná.

Lithium: lithium se obecně nemá podávat s diuretiky. Diuretika snižují renální clearance lithia a zvyšují riziko lithiové toxicity.

Karbenoxolon může způsobit retenci sodíku a tím snížit účinnost spironolaktonu. Je třeba se vyhnout současnému užití těchto látek.

Karbamazepin může vést při současném užití s diuretiky ke klinicky významné hyponatremii.

V případě současného podání **antihistaminika** terfenadinu s Verospironem se zvyšuje díky hypokalemii a dalším elektrolytovým nerovnováhám riziko ventrikulárních arytmií.

Verospiron může snížit antikoagulační účinek **kumarinových derivátů**.

Verospiron může snížit účinek **analogů GnRH**.

4.6 Těhotenství a kojení

Těhotenství: Spironolakton je kontraindikovaný.

Kojení: Spironolakton je kontraindikovaný. Pokud je podání spironolaktonu nezbytné, kojení musí být přerušeno a je třeba zahájit alternativní metodu výživy dítěte.

Spironolakton a jeho metabolity procházejí placentární bariérou a jsou vylučovány do mateřského mléka.

4.7 Účinky na schopnost řídit a obsluhovat stroje

Na počátku terapie je nutné se na individuálně dlouhou dobu vyhnout řízení a obsluze nebezpečných strojů. Později je třeba omezení stanovit individuálně.

4.8 Nežádoucí účinky

Nežádoucí účinky jsou prezentovány dle MedDRA systému orgánových tříd za užití MedDRA klasifikace výskytu: velmi časté ($\geq 1/10$), časté ($\geq 1/100$, $< 1/10$), méně časté ($\geq 1/1000$, $< 1/100$), vzácné ($\geq 1/10\ 000$, $< 1/1000$), velmi vzácné ($< 1/10\ 000$), není známo (z dostupných údajů nelze určit).

Poruchy krve a lymfatického systému

Velmi vzácné: agranulocytoza, eosinofilie, trombocytopenie.

Poruchy imunitního systému

Vzácné: hypersenzitivita.

Endokrinní poruchy

Velmi vzácné: hirsutismus.

Poruchy metabolismu a výživy

Velmi časté: hyperkalemie (u pacientů s renálním selháním a u pacientů se současně podávanými přípravky s obsahem draslíku).

Časté: hyperkalemie (u starších pacientů, u diabetiků a pacientů užívajících ACE inhibitory).

Vzácné: hyponatremie, dehydratace, porfyrie.

Četnost neznámá: hyperchloremická acidoza.

Poruchy nervového systému

Méně časté: zmatenost, somnolence (u pacientů s jaterní cirhózou), bolest hlavy.

Velmi vzácné: paralýza, paraplegie způsobená hyperkalemií.

Srdeční poruchy

Velmi časté: arytmie způsobené hyperkalemií (u pacientů s renálním selháním a u pacientů, kteří zároveň užívají přípravky s obsahem draslíku).

Cévní poruchy

Velmi vzácné: vaskulitida.

Četnost neznámá: hypotenze.

Gastrointestinální poruchy

Časté: nauzea, zvracení.

Vzácné: gastritida, žaludeční vřed, duodenální vřed, gastrointestinální krvácení, bolest břicha, průjem.

Poruchy jater a žlučových cest

Velmi vzácné: hepatitida.

Poruchy kůže a podkožní tkáň

Vzácné: vyrážka, kopřivka.

Velmi vzácné: alopecie, ekzém, erythema annulare, systémový lupus erythematoses.

Poruchy svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáň

Velmi vzácné: osteomalacie.

Poruchy ledvin a močových cest *Velmi vzácné:* akutní renální selhání.

Poruchy reprodukčního systému a prsu

Velmi časté: snížení libida, erektilní dysfunkce, gynekomastie (u mužů); napětí prsou, zvětšení prsou, poruchy menstruace (u žen).

Časté: infertilita v případě užívání vysokých dávek (450 mg/den).

Celkové poruchy a reakce v místě aplikace

Méně časté: astenie, únava.

Vyšetření

Velmi vzácné: snížení hladiny urey v krvi.

Nežádoucí účinky obvykle vymizí po přerušení terapie.

4.9 Předávkování

Příznaky: somnolence, duševní zmatenost, poruchy elektrolytů.

Léčba: symptomatická, specifické antidotum není známo. Je třeba udržovat vodní, elektrolytovou a acido-bazickou rovnováhu: podávání kalium nešetřících diuretik, parenterální podání glukóosy + insulinu, v závažných případech je třeba provést hemodialýzu.

5. FARMAKOLOGICKÉ VLASTNOSTI

5.1 Farmakodynamické vlastnosti

Farmakoterapeutická skupina: antagonist aldosteronu.

ATC skupina: C03DA01.

Spironolakton je kompetitivní antagonist aldosteronu. Působí v distálních tubulech ledvin, inhibuje retenci vody a Na^+ a exkreci K^+ způsobenou aldosteronem. Nejen zvyšuje exkreci Na^+ a Cl^- a snižuje exkreci K^+ , ale také inhibuje exkreci H^+ do moči. Výsledkem jeho diuretického působení je též účinek na snížení krevního tlaku.

5.2 Farmakokinetické vlastnosti

Spironolakton se po p.o. podání dobře absorbuje a je metabolizován na aktivní metabolity: metabolity obsahující síru (80%) a kanrenon (20%). Ačkoliv je plasmatický poločas spironolaktonu krátký (1,3 hodiny), biologické poločasy jeho aktivních metabolitů jsou dlouhé (v rozmezí 2,8 – 11,2 hodin). Eliminace metabolitů je primárně močí a sekundárně biliární exkrecí ve stolici.

Po podání 100 mg spironolaktonu denně po dobu 15 dní u nehladovějících zdravých dobrovolníků byl čas k dosažení maximální plasmatické koncentrace ($t_{\max}$) 2,6 hodin, maximální plasmatická koncentrace ($C_{\max}$) 80 ng/ml a eliminační poločas ($t_{1/2}$) přibližně 1,4 hodiny. Hodnoty pro 7alfa-thio-methylspironolakton byly $t_{\max}$ 3,2 hodin, $C_{\max}$ 391 ng/ml a $t_{1/2}$ 13,8 hodin, pro kanrenon $t_{\max}$ 4,3 hodiny, $C_{\max}$ 181 ng/ml a $t_{1/2}$ 16,5 hodin. Renální účinek jednorázově podané dávky spironolaktonu dosahuje maxima po 7 hodinách a účinek přetrvává po dobu minimálně 24 hodin.

5.3 Předklinické údaje vztahující se k bezpečnosti

Hodnoty i.p. LD_{50} byly u myši 790 mg/kg, u potkanů 360 mg/kg a u králíků 870 mg/kg, LD_{50} po intragastrickém podání bylo u všech tří druhů více než 1000 mg/kg.

Ve studiích chronické toxicity měl spironolakton u potkanů tumorigenní účinky s proliferativními účinky na endokrinní žlázy a na játra. V jedné studii, kde byla užita 25x, 75x a 250x vyšší dávka, než

je běžná denní dávka u lidí (2 mg/kg), byl statisticky významně zvýšený výskyt benigních adenomů thyreoidey a testes ve vztahu k dávce. U samic potkanů se ve středním dávkování objevily statisticky významné zvýšení maligních tumorů mléčné žlázy. U samců potkanů bylo na dávce závislé zvýšení proliferativních změn v játrech. U nejvyšší dávky (500 mg/kg) zahrnoval rozsah účinků hepatocytomegalii, hyperplastické uzly a hepatocelulární karcinom; posledně jmenovaný nebyl statisticky významný, $p=0,05$.

U potkanů, kterým byl po dobu jednoho roku denně podáván kalium-kanreonát, byl pozorován na dávce závislý (nad 20 mg/kg/den) výskyt myelocytární leukémie. Při zkoumání dlouhodobých účinků (dva roky) kalium-kanreonátu na perorální karcinogenitu u potkanů byla zjišťována myelocytární leukémie a nádory jater, štítné žlázy, varlat a mléčné žlázy. Kalium-kanreonát neměl mutagenní účinky při testech na bakteriích a kvasínech. V několika *in vitro* testech však v savčích buňkách po metabolické aktivaci vyvolával pozitivní mutagenní účinky. V savčím systému *in vivo* kalium-kanreonát nebyl mutagenní. Hlavními metabolity kalium-kanreonátu jsou kanrenon a kyselina kanrenová. Spironolakton se metabolizuje také na kanrenon. Při studiích chronické toxicity u potkanů s podáváním spironolaktonu v dávkách až 500 mg/kg/den nebyl zjištěn zvýšený výskyt leukémie.

Význam těchto tumorigenních nálezů s ohledem na klinické použití není jistý. Nicméně u dlouhodobého podávání spironolaktonu mladým pacientům je třeba pečlivě zvážit přínosy a rizika léčby.

6. FARMACEUTICKÉ ÚDAJE

6.1 Seznam pomocných látek

Obsah tobolek:

natrium-lauryl-sulfát, magnesium-stearát, kukuřičný škrob, monohydrát laktosy.

Tvrdá želatinová tobolek:

Verospiron 50 mg, tvrdé tobolek:

Vrchní část tobolek: chinolinová žluť (E104), oxid titaničitý (E171), želatina.

Spodní část tobolek: oxid titaničitý (E171), želatina.

Verospiron 100 mg, tvrdé tobolek:

Vrchní část tobolek: oranžová žluť (E110), oxid titaničitý (E171), želatina.

Spodní část tobolek: oranžová žluť (E110), chinolinová žluť (E104), oxid titaničitý (E171), želatina.

6.2 Inkompatibility

Nejsou známy.

6.3 Doba použitelnosti

5 let.

6.4 Zvláštní opatření pro uchovávání

Tento léčivý přípravek nevyžaduje žádné zvláštní podmínky uchovávání.

6.5 Druh obalu a velikost balení

Obal:

Al/PVC blistr, krabička.

Velikost balení:

30 tobolek.

6.6 Návod k použití přípravku a zacházení s ním

Žádné zvláštní požadavky.

Všechny nepoužitý přípravek nebo odpad musí být zlikvidován v souladu s místními požadavky.

7. DRŽITEL ROZHODNUTÍ O REGISTRACI

Gedeon Richter Plc.

H-1103 Budapešť

Gyömrői út 19-21

Maďarsko.

8. REGISTRAČNÍ ČÍSLO (A)

Verospiron 50 mg, tvrdé tobolky: 50/029/00-C

Verospiron 100 mg, tvrdé tobolky: 50/028/00-C

9. DATUM PRVNÍ REGISTRACE/ PRODLOUŽENÍ REGISTRACE

19.01.2000 / 2.4. 2008

10. DATUM REVIZE TEXTU

20.7.2011